

Рейтинговий звіт VNSA-05-i–short

Звіт про рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання

(визначення)

Одержувач рейтингу:	м. Вінниця
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг боргового зобов'язання
Кредитний рейтинг:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	стабільний
Тип боргового зобов'язання	емісія облігацій
Обсяг боргового зобов'язання	15 000 000 гривень
Відсоткова ставка:	14% річних
Строк обігу боргового зобов'язання:	3 роки 5 місяців
Дата визначення:	12.04.2007 р.

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг боргового зобов'язання міста ґрунтується на результатах аналізу протягом 2002-2006 років економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	12.04.2007 р.
Рівень рейтингу	uaBBB-
Прогноз	стабільний

Рейтинг боргового зобов'язання «uaBBB» відображає ДОСТАТНЮ СПРОМОЖНІСТЬ позичальника вчасно й повністю виконати в умовах українського фінансового ринку це боргове зобов'язання. Таке боргове зобов'язання має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових і економічних умовах, порівняно з борговими зобов'язаннями з вищими рейтингами.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Вінниці підтримується:

- значним зростанням в 2006 році (на 41,9%) доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, проти показників у 2005 році, передусім, за рахунок значного збільшення надходжень податку з доходів фізичних осіб та плати за землю;
- зменшенням залежністю бюджету міста від трансфертів з бюджетів вищих рівнів, а саме затверджений на 2007 рік обсяг дотації вирівнювання з Державного бюджету було зменшено, порівняно з попереднім бюджетним періодом, майже у 2 рази;
- покращенням основних показників соціального розвитку міста протягом 2006 року, порівняно з 2005 роком: зменшенням рівня зареєстрованого безробіття до 1,7%, що в 1,6 разів менше за рівень зареєстрованого безробіття в країні; збільшенням середньооблікової чисельності працюючих в усіх сферах економічної діяльності та зростанням рівня середньомісячної заробітної плати;
- зростанням основних показників, які характеризують рівень економічного розвитку міста протягом 2002-2006 років: обсягу реалізації промислової продукції, обсягу освоєних інвестицій в основний капітал, обсягу зовнішньоторговельного товарообороту, обсягу роздрібного товарообороту, обсягу прямих іноземних інвестицій, обсягу житлового будівництва, хоча рівень окремих показників у розрахунку на одного мешканця у 2006 році нижчий за середній по Україні;
- низьким рівнем прямого боргу Вінницької міської ради станом на 01.01.2007 р. та помірним рівнем його запланованого росту протягом 2007 року, а саме пряме боргове навантаження міського бюджету в 2007 році складатиме 11,2%.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Вінниці обмежується:

- залежністю міста від офіційних трансфертів з Державного бюджету, зокрема дотації вирівнювання, питома вага якої в доходній частині загального фонду бюджету міста склала у 2006 року 11,3%;
- нижчим на 10,1% за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати в 2006 році;
- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі інженерних мереж та необхідністю значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури міста.

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Вінниця – адміністративний центр Вінницької області, яка займає провідне місце в Україні за обсягом валової продукції сільського господарства. Територія міста охоплює 69,9 кв. км, щільність населення становить понад 5,3 тис. осіб на 1 кв. км. Територіально місто поділяється на 3 райони, що мають свої межі, територію та назви: Ленінський, Замостянський і Староміський.

Законодавчі рамки й адміністративна структура

Місцеве самоврядування у місті Вінниці здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Вінницьку міську раду та її виконавчий орган. Слід зазначити, що за результатами останніх виборів до Вінницької міської ради, які відбулися 26.03.2006 року та вперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад, у складі депутатського корпусу, який налічує 50 депутатів, найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 27 депутатів. Народний Союз «Наша Україна» отримав 8 мандатів, Соціалістична партія України – 5 мандатів, Партія регіонів – 4 мандати. Комуністична партія України та партія «Віче» представлені 3 депутатами кожна.

За результатами виборів, що відбулися у місцеві органи влади 26.03.2006 р., посаду Вінницького міського голови посів Володимир Гройсман, який займав посаду секретаря Вінницької міської ради. Він отримав 35,9 % голосів виборців.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр. наведено у наступній таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Вінниці¹

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп зростання у 2006 р. до 2005 р., %
Чисельність населення, тис. осіб	357,9	358,9	360,0	362,2	365,1	100,8
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,8	2,1	2,2	1,8	1,7	94,4
Середньомісячна заробітна плата, грн.	358,0	435,0	540,0	712,1	936,3	131,5
Питома вага середньооблікової кількості працівників у загальній чисельності населення, %	29,3	28,3	28,1	29,0	29,2	100,8
Обсяг виробництва/реалізації продукції промисловості, млн. грн. (у фактичних цінах)	н/д	н/д	872,0	1 032,1	1 349,2	130,7
Роздрібний товарооборот, млн. грн. (у фактичних цінах)	544,5	643,0	825,3	1 269,3	1 566,3	123,4
Інвестиції в основний капітал, млн. грн. (у фактичних цінах)	н/д	н/д	302,7	665,0	928,0	139,5
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	н/д	н/д	15,6	30,8	48,6	157,8
Обсяги житлового будівництва, тис. кв. м	63,7	45,8	78,1	101,2	116,3	115,0
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	220,0	236,0	268,0	379,1	399,5	105,4

Джерело: Виконавчий комітет Вінницької міської ради

Демографія

Чисельність наявного населення міста Вінниці станом на 01.01.2007 р. дорівнює 365,1 тис. осіб, або 21,6% населення області. Протягом 2002-2006 рр. у м. Вінниця спостерігається постійне зростання чисельності наявного населення, виключно за рахунок позитивного сальдо механічного приросту.

Показник природного приросту протягом аналізованого періоду має від'ємне значення. При цьому слід відзначити поступове збільшення річної чисельності народжених, внаслідок чого відбувається уповільнення темпів природного скорочення населення м. Вінниці.

Трудові ресурси та заробітна плата

Ситуація на ринку праці міста у 2006 році характеризується низьким рівнем зареєстрованого безробіття, який в 1,6 рази менший за рівень зареєстрованого безробіття в країні, збільшенням чисельності зайнятих в усіх сферах економічної діяльності міста Вінниці (без урахування малого бізнесу) та зростанням рівня середньої заробітної плати, яка залишається нижчою за середній показник по країні.

Слід зазначити позитивну динаміку розвитку малого бізнесу у місті Вінниця, чисельність зайнятих у якому у 2007 році становила 55,0 тис. осіб. На сьогодні у місті з метою розвитку малого підприємництва проводиться робота зі спрощення

¹ деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

процедури видачі документів дозвільного характеру, оптимізуються окремі види податків, вдосконалюється система інформаційної підтримки підприємств.

Зміни у структурі зайнятості населення м. Вінниці за видами економічної діяльності протягом 2006 року, як і в 2004-2005 роках, характеризуються зменшенням чисельності працюючих, та, відповідно, питомої ваги зайнятих у промисловості та транспорті за одночасним збільшенням питомої ваги зайнятих у сфері оптової та роздрібною торгівлі, фінансової діяльності та нерухомості

Протягом 2006 року спостерігається зменшення заборгованості із виплати заробітної плати економічно активних підприємств міста. Основна сума заборгованості за виплатою заробітної плати припадає на підприємства промислового комплексу міста, зокрема зайняті у галузі виробництва електроенергії, газу та води.

Промисловість

Зміни у структурі обсягу реалізації промислової продукції протягом 2002-2005 рр. характеризуються зростанням питомої ваги харчової та легкої промисловості та зменшенням питомої ваги машинобудування та металургії та оброблення металу.

Робота промислового комплексу міста у 2006 році характеризується приростом (2,4%) обсягів промислового виробництва, який був забезпечений, передусім, зростанням обсягів виробництва у галузях «Харчова промисловість», «Металургія та оброблення металу», та «Машинобудування», питома вага яких в обсязі реалізованої продукції у 2005 році становила 54,5%, 4,2% та 10,3%, відповідно.

Протягом 2006 року промисловими підприємствами м. Вінниці було реалізовано промислової продукції на 1 349,2 млн. гривень, що на 30,7% більше за відповідний показник у 2005 році та у розрахунку на 1 мешканця у 2,7 рази менше за середній показник по країні.

Слід зауважити, що на сьогодні промисловий комплекс міста відіграє провідну роль у наповненні місцевого бюджету (20,1% надходжень усіх обов'язкових платежів у 2006 році), формує 27% робочих місць на ринку праці міста, залишається найбільш інвестиційно привабливим з точки зору залучення прямих іноземних інвестицій.

Транспорт

Вінниця є важливим транспортним вузлом у центральній частині України, що має розвинуту транспортну інфраструктуру, яка включає 3 автомобільні траси міжміського сполучення, двоколіїну залізницю Південно-Західної залізниці України, комунальне підприємство обласного підпорядкування аеропорт «Вінниця», а також мережу громадського транспорту.

Найбільшу питому вагу у структурі пасажирських перевезень м. Вінниці займає електротранспорт, який забезпечив 76,7% пасажирських перевезень у 2006 році. У рамках реалізації Програми розвитку міського електротранспорту у 2006 році місто отримало субвенцію з Державного бюджету на придбання вагонів для муніципального електротранспорту обсягом 600,0 тис. гривень. Крім того, за рахунок надходжень до бюджету розвитку було профінансовано будівництво тролейбусної лінії. У 2007 році місто планує продовжити поліпшення транспортного обслуговування у місті, а саме розпочати будівництво нової тролейбусної лінії, продовжити реконструкцію трамвайних колій та оновлення трамвайного та тролейбусного парку.

Інвестиційна активність

Протягом останніх п'яти років відбувався значний ріст капіталовкладень в економіку міста. Зокрема, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєних підприємствами м. Вінниці у 2006 році, збільшився, порівняно з відповідним показником 2005 року, на 39,5%. Основним джерелом капітальних вкладень залишаються власні кошти підприємств, хоча питома вага цього джерела знижується за рахунок збільшення питомої ваги кредитних ресурсів та інших джерел надходжень, здебільшого коштів населення, які інвестуються у житлове будівництво.

Капітальне будівництво

Найбільшу питому вагу в обсягах освоєних інвестицій в основний капітал мають капітальні вкладення в будівельну сферу (будівництво житла, виробничих та торговельних площ). У 2006 році обсяги будівельних робіт збільшилися, порівняно з 2005 роком, на 22,4%, та за рахунок усіх джерел фінансування було введено в експлуатацію 116,3 тис. кв. м загальної площі житлових будинків, що більше за відповідний показник 2005 року на 15,1%, та у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 1,7 рази перевищує середній показник по країні.

Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 48,6 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця майже в 3,4 рази менше за середній показник по країні. На сьогодні найбільш привабливими для іноземного інвестування у м. Вінниці є оптова та роздрібна торгівля та промисловість, у тому числі: харчова промисловість, хімічна та нафтохімічна промисловість, виробництво неметалевої мінеральної продукції, а також оброблення деревини та виробів з деревини.

З метою збільшення обсягу інвестицій, у тому числі іноземних, що залучаються підприємствами міста, Виконавчим комітетом м. Вінниці сформовано

інвестиційний портфель міста, до якого увійшли 17 інвестиційних проєктів, запропоновані зацікавленими установами міста усіх форм власності, в тому числі за такими напрямками: вирішення проблем, пов'язаних з реконструкцією енергопостачання, функціонуванням системи водопостачання та каналізації, модернізація зовнішнього та внутрішнього освітлення, будівництво заводу з переробки твердих побутових відходів та екологічно чиста утилізація органічних відходів з виробництвом органічних добрив та енергетичних ресурсів, тощо.

Зовнішньоекономічна діяльність

Економіка міста Вінниці зорієнтована, здебільшого, на внутрішній ринок, про що свідчить нижчий за середній по країні показник зовнішнього торговельного товарообороту у розрахунку на 1 мешканця.

Протягом 2002-2006 рр. постійне зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту забезпечувалось високими темпами зростання імпортової складової, внаслідок чого сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, починаючи з 2004 року, набуло від'ємного значення. Підприємства міста здійснюють зовнішньоторговельні операції з 79 країнами світу. При цьому найважливішою країною – партнером у зовнішньоторговельних операціях м. Вінниці є Німеччина, на яку припадає до 23,2% обсягу зовнішньоторговельного обороту міста.

Торгівля, громадське харчування та сфера послуг

Темпи зростання обсягу роздрібного товарообороту торгової мережі міста у 2006 році до відповідного показника у 2005 році становили 123,4%. При цьому, необхідно відзначити, що внаслідок значної питомої ваги неорганізованої торгівлі темпи зростання обсягу роздрібного товарообороту торгової мережі були значно меншими за темпи зростання середньомісячної заробітної плати в м. Вінниці. З метою вирішення питання щодо ліквідації стихійних ринків міською радою у 2006 році було здійснено заходи, спрямовані на боротьбу зі стихійною торгівлею.

Зростанню обсягів організованої торгівлі та, відповідно, обсягу роздрібного товарообороту, що обліковується, сприяє також розширення торгової мережі в місті, в тому числі шляхом відкриття великих мережевих супермаркетів, зокрема «Сільпо», «Дастор», «Фуршет», «ДЦ», «Фокстрот», «Ельдорадо», «Будмакс».

Житлове та комунальне господарство міста

Основними проблемами, пов'язаними з функціонуванням житлово-комунального господарства у м. Вінниці є: велика питома вага будинків, що були введені в експлуатацію в 60-80 роках та потребують ремонту, зношеність інженерних мереж міста, та необхідність забезпечення беззбиткового функціонування підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодовуватимуть витрати з надання житлово-комунальних послуг.

Підвищення у 2006 році тарифів на тепlopостачання та гарячого водopостачання, утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, а також підвищення з січня 2007 року тарифів на водopостачання та водовідведення надає можливість комунальним підприємствам міста покривати витрати, пов'язані з виробництвом та наданням зазначених послуг. Проте значні темпи зростання плати за тепlopостачання та гаряче водopостачання призвели до зниження рівня оплати населенням спожитих послуг у IV кварталі 2006 року, тобто до зростання обсягу новоутворених боргів.

Загалом, протягом 2006 року загальний рівень заборгованості населення за житлово-комунальні послуги зменшився з 51,6 млн. гривень станом на 01.01.2006 р. до 39,9 млн. гривень станом на 01.01.2007 р., з яких більше 50,0% – борги за опалення та гаряче водopостачання.

Складною на сьогодні залишається у місті ситуація із вивезенням сміття, а саме за відсутністю нового сміттєзвалища подовжує приймати відходи існуючий полігон відходів, ресурс якого вже вичерпано.

Земельні ресурси

Площа земель у межах адміністративної одиниці м. Вінниці складає 6 868 га. З них площа земель запасу та землі, що не надана у власність та постійне користування в межах населених пунктів, складає 1038,2 га.

Надходження від орендної плати за землю є важливим джерелом наповнення місцевого бюджету. Протягом 2006 року бюджет міста питома вага цього джерела надходжень у доходній частині загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів становила 1,5%, проти 2,5% у 2005 році.

З метою наповнення бюджету розвитку міста, також, постійно здійснює продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення. У 2006 році бюджетом міста було профінансовано видатки на розробку Генерального плану м. Вінниці, який планується затвердити в I півріччі 2007 року, що надасть можливість сформувати перелік земельних ділянок несільськогосподарського призначення, які підлягають продажу, в тому числі через аукціон.

Комунальна власність міста

Станом на 01.01.2007 р. в місті Вінниці налічується 40 підприємств комунальної форми власності (43 підприємства станом на 01.01.2006 р.) та госпрозрахунковий відділ управління містобудування та архітектури. У 2006 році за рішеннями Вінницької міської ради було створене КП «Вінницяліфт» та ліквідовано 4 комунальних підприємства.

За підсумками 2006 року підприємствами комунальної форми власності та підприємствами, частка власності яких належить територіальній громаді

м. Вінниці, було реалізовано 10,1% загального обсягу промислової продукції, реалізованої підприємствами міста. Результатом діяльності комунальних підприємств міста в аналізованому періоді був збиток.

З метою поліпшення фінансового стану підприємств комунальної форми власності, які забезпечують життєдіяльність міста бюджетом міста Вінниці надаються пільги зі сплати обов'язкових податків та зборів, основний обсяг яких припадає на плату за землю.

Формування мережі об'єктів комунальної власності територіальної громади міста здійснюється в основному за рахунок прийняття у комунальну власність об'єктів соціальної інфраструктури, електро-, тепло-, газо-, водопостачання та водовідведення від підприємств та організацій міста.

Важливими джерелами надходжень до бюджету міста є надходження від приватизації комунального майна та надання цілісних майнових комплексів та іншого комунального майна в оренду.

Бюджет міста

Місто Вінниця є адміністративним центром Вінницької області з районним поділом, тобто зведений бюджет міста включає бюджети 2-х рівнів: міський та районні в місті.

Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Вінниці бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу:

Бюджет м. Вінниці протягом 2002-2006 рр., представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Операційні надходження всього	153 521,1	180 544,1	203 133,3	267 833,0	369 341,9
Операційні видатки всього	142 663,3	162 524,7	181 367,7	249 888,9	326 096,6
Операційний баланс	10 857,8	18 019,4	21 765,6	17 944,1	43 245,3
Фінансовий дохід	196,8	149,8	4,1	2,3	525,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	73,1	112,9	127,8	0,0	723,9
Фінансовий баланс	123,7	36,9	-123,7	2,3	-198,6
Поточний баланс	10 981,5	18 056,3	21 641,9	17 946,4	43 046,7
Капітальні надходження всього	3 781,1	4 355,8	16 421,6	19 952,3	39 790,8
Капітальні видатки всього	13 505,1	16 988,8	40 238,5	38 294,0	91 052,7
Капітальний баланс	-9 724,0	-12 633,0	-23 816,9	-18 341,7	-51 261,9
Баланс після капітальних видатків	1 257,5	5 423,3	-2 175,0	-395,3	-8 215,2
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	75,0	20,0	0,0	17,6	74,6
Профіцит/дефіцит	1 182,5	5 403,3	-2 175,0	-412,9	-8 289,8
Фінансування	-1 182,5	-5 403,3	2 175,0	412,9	8 289,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Виходячи з даних, наведених вище, у 2006 році, як і протягом попередніх бюджетних періодів, місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету. Необхідно відзначити, що сальдо операційного балансу бюджету міста Вінниці протягом 2002-2006 рр. не має сталої тенденції до збільшення. Зазначені коливання зумовлені випереджаючими темпами зростання видаткової частини у 2005 році над темпами зростання обсягів надходжень до бюджету міста.

При цьому, якщо у 2002-2003 роках позитивне сальдо операційного балансу бюджету було забезпечено, передусім, сталим зростанням обсягу операційних доходів бюджету, то у 2004 році внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень до бюджету міста після вступу в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» позитивне сальдо операційного балансу, як і в наступні періоди було забезпечено завдяки надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету до бюджету міста, прогнозний обсяг доходів якого був недостатнім для фінансування необхідних витрат у зазначених бюджетних періодах.

У 2002-2003 роках бюджет міста має позитивний фінансовий баланс, внаслідок надходжень відсотків банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами на рахунках місцевого бюджету, що були відкриті в установах банків, та не значного обсягу прямих боргових зобов'язань (короткотермінових позичок на покриття тимчасових касових розривів), що потребують видатків на їх обслуговування. Внаслідок значного скорочення обсягу фінансового доходу після переходу на казначейське обслуговування місцевих бюджетів, фінансовий баланс міста у 2004 році має від'ємне сальдо.

Слід зауважити, що місту вдалося значно скоротити показник негативного сальдо фінансового балансу у 2006 році, яке зумовлене виплатами відсоткових платежів за випуском облігацій внутрішньої місцевої позики м. Вінниці обсягом 20,0 млн. гривень. А саме, протягом 2006 року з метою зменшення навантаження на бюджет Вінницька міська рада здійснює активні операції з тимчасово-вільними залишками спеціального фонду бюджету міста шляхом їх розміщення на депозит у банківській установі під 16,0% річних, що дозволило на 68,4% покрити видатки на обслуговування прямого боргу.

Профіцит поточного балансу бюджету протягом 2002-2006 рр. спрямовувався на покриття дефіциту капітального балансу. У 2002-2003 роках загалом бюджет міста було виконано з профіцитом, що забезпечувалось, передусім значними темпами зростання операційних надходжень. У 2004-2005 роках внаслідок погіршення динаміки податкових надходжень до бюджету міста бюджет міста виконано з дефіцитом в частині загального фонду. Дефіцит в частині спеціального фонду у 2006 році було покрито за рахунок запозичення до бюджету міста, яке було здійснене шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики на загальну суму 20,0 млн. гривень.

Протягом 2002-2006 рр. місто щорічно залучало короткотермінові позички на покриття тимчасових розривів для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду міського бюджету, переважно з метою виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ у літній період. При цьому, якщо у 2002-2003 роках кошти залучалися у комерційних банках на умовах платності, то касові розриви у 2004 році частково, а з 2005 року повністю покривалися за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування позичками.

У 2005 році до бюджету міста було залучено середньострокову безвідсоткову позичку за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку в обсязі невиконання розрахунково визначених Міністерством фінансів України прогнозних надходжень доходів бюджету міста, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Станом на 01.01.2006 р. непогашений залишок залученої у 2005 році середньострокової позички становив 4 198,0 тис. гривень, з яких 3 427,6 тис. гривень було погашено за рахунок коштів місцевого бюджету. Решту заборгованості в обсязі 770,4 тис. гривень за інформацією Вінницької міської ради було списано Державним казначейством України на виконання Наказу Міністерства фінансів України від 30.11.2006 р. «Про списання непогашеної заборгованості за взаємними розрахунками та бюджетними позичками».

Слід зауважити, що протягом 2005-2006 рр. відбувається зростання вільних залишків на рахунках бюджету міста, частину з яких було розміщено на депозит у банківській установі. Станом на 01.01.2007 р. обсяг залишків на бюджетних рахунках м. Вінниці з урахуванням коштів, розміщених на депозит, становив 17,3 млн. гривень, у тому числі 3,0 млн. гривень – залишки на рахунках загального фонду бюджету міста.

Протягом 2002-2006 рр. обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального) не

характеризується сталим зростанням, що зумовлено зменшення обсягу доходної частини бюджету у 2004 році, внаслідок зменшення обсягу податкових надходжень після набуття чинності Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» обсягу податкових надходжень, які є основним джерелом формування доходної бази.

Податкові надходження залишаються одним з основних джерел формування доходної бази бюджету м. Вінниця, незважаючи на те, що їх питома вага в доходах бюджету поступово зменшилась з 62,9% у 2003 році до 49,7% у 2005 році. Зростання у 2006 році обсягу, та відповідно, питомої ваги податкових надходжень до бюджету міста забезпечено значним зростанням обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб внаслідок реалізації заходів міської влади з розширення бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб, зростання чисельності працюючих та зарахуванням з 01.01.2006 р. до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб-військовослужбовців.

Зростання питомої ваги надходжень від операцій з капіталом у 2003-2005 роках забезпечується високими темпами росту надходжень до бюджету міста коштів від продажу землі у зв'язку із збільшенням обсягу її продажу та зростанням базової ціни за 1 кв. м землі. У 2006 році відбувається зменшення обсягів продажу земельних ділянок та, відповідно надходжень від продажу землі – основного джерела наповнення бюджету розвитку міста. Проте у зазначеному бюджетному періоді були задіяні інші джерела наповнення бюджету розвитку міста шляхом залучення коштів від розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. гривень.

Збільшення обсягу надходжень трансфертів та, відповідно, питомої ваги зазначеного джерела доходної частини бюджету міста протягом 2003-2005 рр. забезпечується збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих трансфертів, а також надходженням дотації вирівнювання з Державного бюджету, яку місто у 2002-2003 роках не отримувало. У 2006 році спостерігається незначне зменшення питомої ваги надходжень трансфертів у доходній частині бюджету м. Вінниці внаслідок недовиконання річного плану за надходженням соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету, а також субвенції на придбання вагонів для комунального електротранспорту.

План на 2006 рік за доходами загального фонду без урахування трансфертів було виконано на 100,0%, фактичний обсяг доходів спеціального фонду (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) склав 140,2% річних призначень.

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста протягом 2002-2006 рр. постійно зростає та найнижчий показник росту видаткової частини бюджету міста припадає на 2004 рік, який характеризується низькими темпами зростання обсягу доходної частини бюджету міста внаслідок зменшення обсягів податкових надходжень. Складовою частиною витрат бюджету міста протягом 2002-2003 рр. були кошти, що передаються до Державного бюджету та, починаючи з 2004 року, внаслідок випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто почало отримувати дотацію

вирівнювання з Державного бюджету на покриття різниці між розрахунковим обсягом делегованих доходів та обсягом відповідних видатків загального фонду бюджету міста.

Основними видатковими статтями бюджету міста є видатки на фінансування установ бюджетної сфери, державного управління, житлово-комунального господарства, транспорту та, починаючи з 2004 року, – будівництва.

Видаткова частина загального фонду бюджету міста, без урахування трансфертів до бюджету розвитку, збільшилась у 2006 році, порівняно з 2005 роком на 44,3%. Виконання річного плану за видатками становило 98,5%, у тому числі показники загального фонду виконані на 97,9%, спеціального – 101,1%.

Міський бюджет м. Вінниця на 2007 рік

Доходна частина міського бюджету міста Вінниці на 2007 рік затверджена в сумі 512,9 млн. гривень, що на 25,3% та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році. За загальним фондом передбачено збільшення обсягу доходної частини, проти показника 2006 року, на 39,7%, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу закріплених та власних доходів.

Обсяг доходної частини спеціального фонду бюджету міста на 2007 рік на 26,6% менший за показник виконання доходної частини спеціального фонду у 2006 році, що зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ на суму окремих видів доходів бюджетних установ, зокрема грантів та дарунків, які не плануються. Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 136,4% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Складовою частиною надходжень трансфертів до міського бюджету м. Вінниці залишається дотація вирівнювання з Державного бюджету, хоча її обсяг внаслідок випереджаючих темпів зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету, порівняно із видатками загального фонду, зменшено, порівняно із фактичним надходженням у 2006 році майже у 2 рази.

Видаткову частину бюджету міста на 2007 рік без урахування коштів, що передаються із загального фонду до спеціального було затверджено в обсязі 503,0 млн. гривень, що становить 129,8% показників фактичного виконання зазначеного показника у 2006 році. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

З метою здійснення погашення облігацій у відповідності до графіку, бюджет міста було затверджено з профіцитом в частині бюджету розвитку на суму 8,0 млн. гривень. Видатки на обслуговування внутрішнього боргу, заплановані з урахуванням обслуговування облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року

обсягом 20,0 млн. гривень, та запланованого у II півріччі 2007 року випуску облігації внутрішньої місцевої позики обсягом 15,0 млн. гривень.

Боргові зобов'язання міста

До прямих боргових зобов'язань бюджету м. Вінниці відносяться запозичення та інші позики, залучені до бюджету міста, в тому числі:

- 20 000,0 тис. гривень – кошти, що надійшли до бюджету розвитку міського бюджету м. Вінниці внаслідок розміщення облігацій внутрішньої місцевої позики;
- 2 600,0 тис. гривень – кредит, наданий місту з обласного бюджету у 2000 році.

Пряме боргове навантаження бюджету міста Вінниці станом на 01.01.2007 р., тобто співвідношення обсягу боргу до уточненого плану доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, становить 9,0%, проти 3,9%, за наслідками виконання бюджету у 2005 році.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

В 2007 році Вінницька міська рада планує здійснити випуск облігацій внутрішньої місцевої позики у розмірі 15,0 млн. гривень та збільшити, таким чином, обсяг прямого боргу міста до 37,6 млн. гривень. Облігації планується випустити з метою залучення коштів до бюджету розвитку для фінансування на реконструкції доріг міста. Випуск планується здійснити двома серіями на термін до 3 років 5 місяців. Відсоткова ставка за запозиченням встановлюватиметься відповідно до кон'юнктури ринку, але не вище 14%.

Прогнозне пряме боргове навантаження міського бюджету міста Вінниці у 2007 році, з урахуванням запланованого випуску, а саме співвідношення граничного обсягу боргу станом на кінець бюджетного періоду до загального обсягу доходів без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду до спеціального, складатиме 11,2%, проти 9,0%, за наслідками виконання міського бюджету у 2006 році.

Необхідно відзначити, що в результаті переговорів з Європейським банком реконструкції та розвитку Вінницькою міською радою було укладено попередню тристоронню угоду щодо підготовки кредитного фінансування КУП «Вінницятеплокомуненерго» під гарантію міста на загальну суму до 10,0 млн. євро терміном на 13 років з метою реконструкції комунальних теплових мереж міста та обладнання окремих житлових комплексів м. Вінниці автономними системами опалення.

Рейтингова історія м. Вінниці

Рейтингову історію міста Вінниці було розпочато 13.10.2005 р., коли борговим зобов'язанням Вінницької міської ради (випуск облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року обсягом 20,0 млн. гривень) вперше було визначено довгостроковий кредитний рейтинг 13.10.2005 р. на рівні «uaBB» за національною шкалою кредитних рейтингів, прогноз рейтингу стабільний.

Протягом 2006 року рейтинг боргового зобов'язання Вінницької міської ради обсягом 20,0 млн. гривень підтверджувався та 30.10.2006 р. кредитний рейтинг випуску облігацій внутрішньої місцевої позики 2006 року було підвищено до рівня «uaBB+» за українською національною шкалою, прогноз стабільний.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу соціально-економічного розвитку та виконання бюджету м. Вінниці протягом 2002-2006 років, рейтингове агентство прийняло рішення про визначення кредитного рейтингу боргового зобов'язання м. Вінниці обсягом 15,0 млн. гривень на рівні «uaBBB-», зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

Провідний фінансовий аналітик

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджет м. Вінниці протягом 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 р., Загальний фонд	2004 р., Спеціальний фонд	2004 р., Разом	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р. Разом
Податкові надходження	110 076,2	4 634,2	114 710,4	135 492,5	6 704,2	142 196,7	194 010,2	8 817,7	202 827,9
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	-203,2	12 095,4	11 892,2	1 786,5	13 740,4	15 526,9	3 347,4	24 113,5	27 460,9
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів	74 597,8	1 932,9	76 530,7	97 962,1	12 147,3	110 109,4	123 486,1	15 567,0	139 053,1
Операційні надходження всього	184 470,8	18 662,5	203 133,3	235 241,1	32 591,9	267 833,0	320 843,7	48 498,2	369 341,9
Поточні видатки	102 135,4	12 615,8	114 751,2	152 597,2	15 389,3	167 986,5	200 524,6	19 104,1	219 628,7
Субсидії та поточні трансферти	64 672,4	1 944,1	66 616,5	72 658,7	9 243,7	81 902,4	92 193,0	14 274,9	106 467,9
Операційні видатки всього	166 807,8	14 559,9	181 367,7	225 255,9	24 633,0	249 888,9	292 717,6	33 379,0	326 096,6
Операційний баланс	17 663,0	4 102,6	21 765,6	9 985,2	7 958,9	17 944,1	28 126,1	15 119,2	43 245,3
Фінансовий дохід	4,0	0,1	4,1	2,3	0,0	2,3	523,4	1,9	525,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	127,8	0,0	127,8	0,0	0,0	0,0	723,9	0,0	723,9
Фінансовий баланс	-123,8	0,1	-123,7	2,3	0,0	2,3	-200,5	1,9	-198,6
Поточний баланс	17 539,2	4 102,7	21 641,9	9 987,5	7 958,9	17 946,4	27 925,6	15 121,1	43 046,7
Капітальні надходження	0,0	6 226,6	6 226,6	0,0	18 408,0	18 408,0	0,0	19 060,4	19 060,4
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	10 195,0	10 195,0	0,0	1 544,3	1 544,3	10 397,7	10 332,7	20 730,4
Капітальні надходження всього	0,0	16 421,6	16 421,6	0,0	19 952,3	19 952,3	10 397,7	29 393,1	39 790,8
Капітальні видатки	4 933,8	3 851,9	8 785,7	10 275,3	25 435,5	35 710,8	20 390,3	52 835,0	73 225,3
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	5 520,2	15 737,6	21 257,8	408,9	630,0	1 038,9	6 392,0	1 102,7	7 494,7
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	10 195,0		10 195,0	1 544,3		1 544,3	10 332,7		10 332,7
Капітальні видатки всього	20 649,0	19 589,5	40 238,5	12 228,5	26 065,5	38 294,0	37 115,0	53 937,7	91 052,7
Капітальний баланс	-20 649,0	-3 167,9	-23 816,9	-12 228,5	-6 113,2	-18 341,7	-26 717,3	-24 544,6	-51 261,9
Баланс після капітальних видатків	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 241,0	1 845,7	-395,3	1 208,3	-9 423,5	-8 215,2
Надання пільгових кредитів громадянам з урахуванням повернення	0,0	0,0	0,0	100,0	-82,4	17,6	0,0	74,6	74,6
Профіцит/дефіцит	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 341,0	1 928,1	-412,9	1 208,3	-9 498,1	-8 289,8
Фінансування	3 109,8	-934,8	2 175,0	2 341,0	-1 928,1	412,9	-1 208,3	9 498,1	8 289,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради

Фінансування бюджету м. Вінниці у 2004-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 р., Загальний фонд	2004 р., Спеціальний фонд	2004 р., Разом	2005 р., Загальний фонд	2005 р., Спеціальний фонд	2005 р., Разом	2006 р., Загальний фонд	2006 р., Спеціальний фонд	2006 р. Разом
Профіцит/дефіцит	-3 109,8	934,8	-2 175,0	-2 341,0	1 928,1	-412,9	1 208,3	-9 498,1	-8 289,8
Фінансування	3 109,8	-934,8	2 175,0	2 341,0	-1 928,1	412,9	-1 208,3	9 498,1	8 289,8
Зміна залишків	3 109,8	-819,8	2 290,0	-1 857,0	-1 928,1	-3 785,1	2 222,1	1 387,6	3 609,7
Залишок на початок року	6 443,8	1 132,9	7 576,7	3 334,0	1 952,7	5 286,7	5 191,0	3 880,8	9 071,8
Залишок на кінець року	3 334,0	1 952,7	5 286,7	5 191,0	3 880,8	9 071,8	2 968,9	2 493,2	5 462,1
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-11 889,5	-11 889,5
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 317,1	1 317,1
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13 206,6	13 206,6
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	4 198,0	0,0	4 198,0	-3 427,6	0,0	-3 427,6
Одержано	4 000,0	0,0	4 000,0	40 483,0	0,0	40 483,0	20 000,0	0,0	20 000,0
Повернено	4 000,0	0,0	4 000,0	36 285,0	0,0	36 285,0	23 427,6	0,0	23 427,6
Фінансування за рахунок інших банків	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано позик	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернено позик	4 000,0	0,0	4 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0	20 000,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20 000,0	20 000,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	-115,0	-115,0	0,0		0,0	-2,8	0,0	-2,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Вінницької міської ради